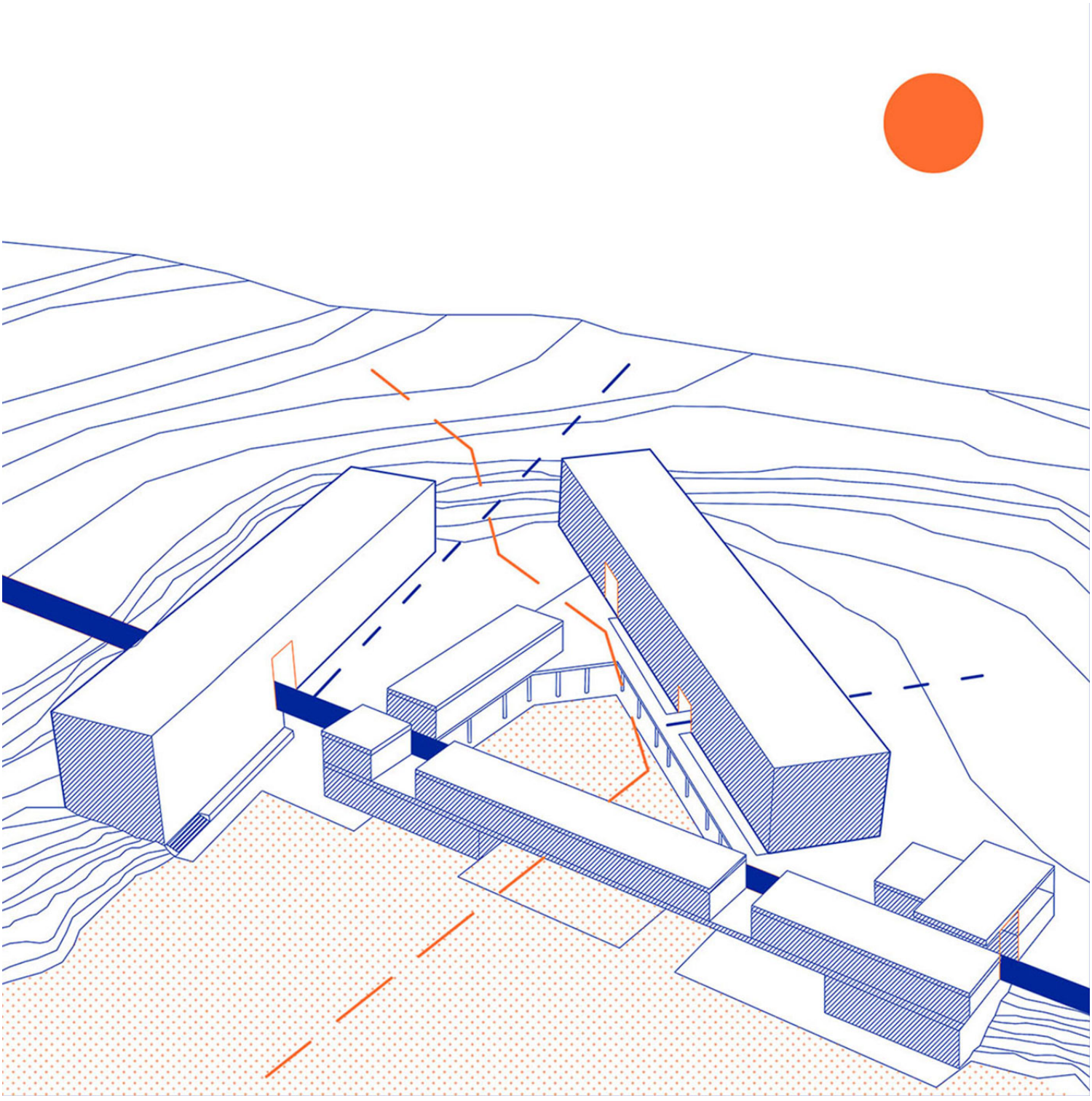
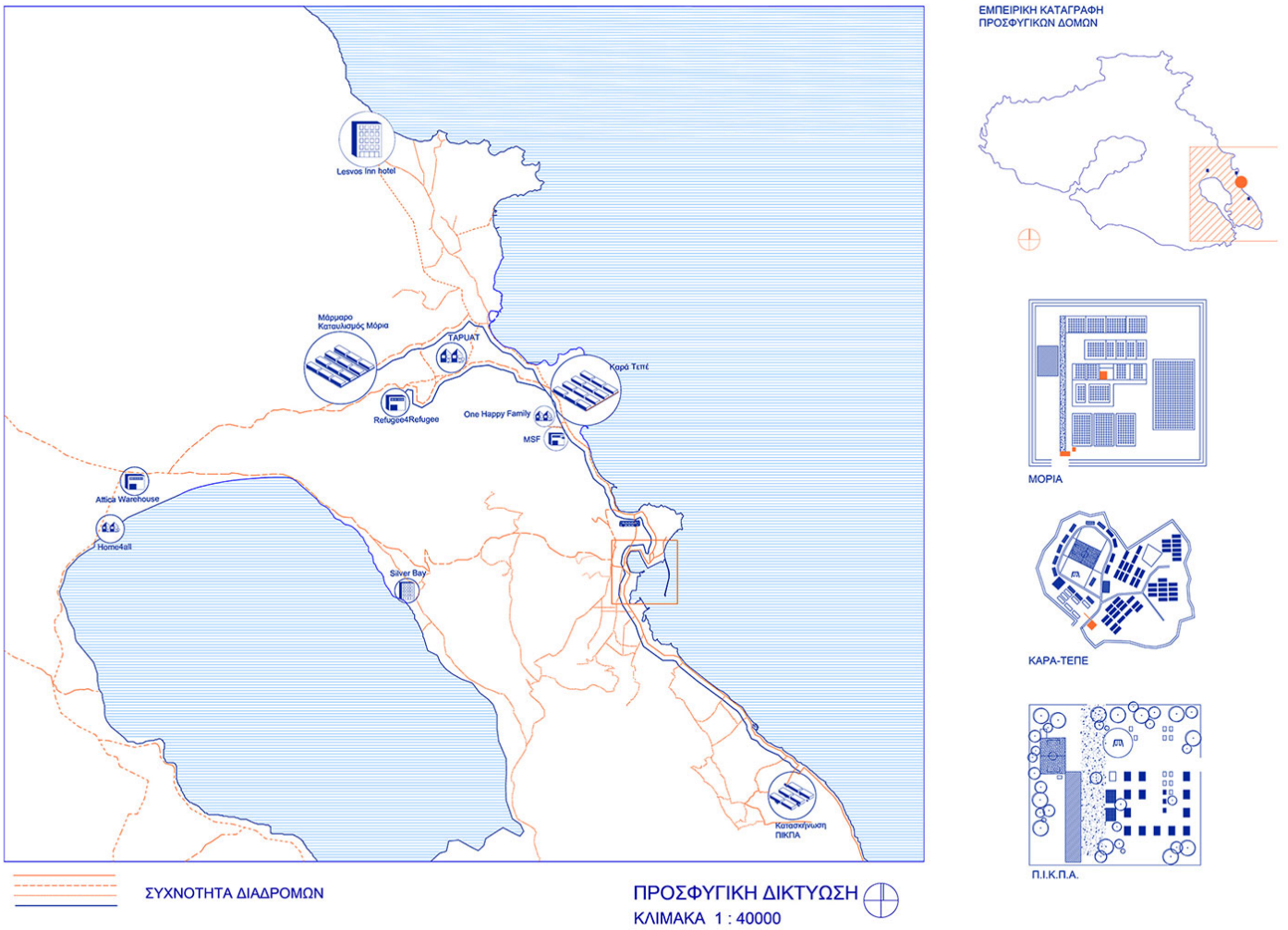
Archetype

Η άφιξη του ξένου. Δομή υποδοχής προσφύγων στη Λέσβο

Χρήστου Φιλιώ, Συριανού Άννα - 20/02/2019

Διπλωματική εργασία
Τίτλος: Η άφιξη του ξένου. Δομή υποδοχής προσφύγων στη Λέσβο
Φοιτητές: Χρήστου Φιλιώ, Συριανού Άννα
Επιβλέποντες: Γιώργος Αγγελής, Κουτρολίκου Πέννυ
Ημερομηνία παρουσίασης: 23.10.2018

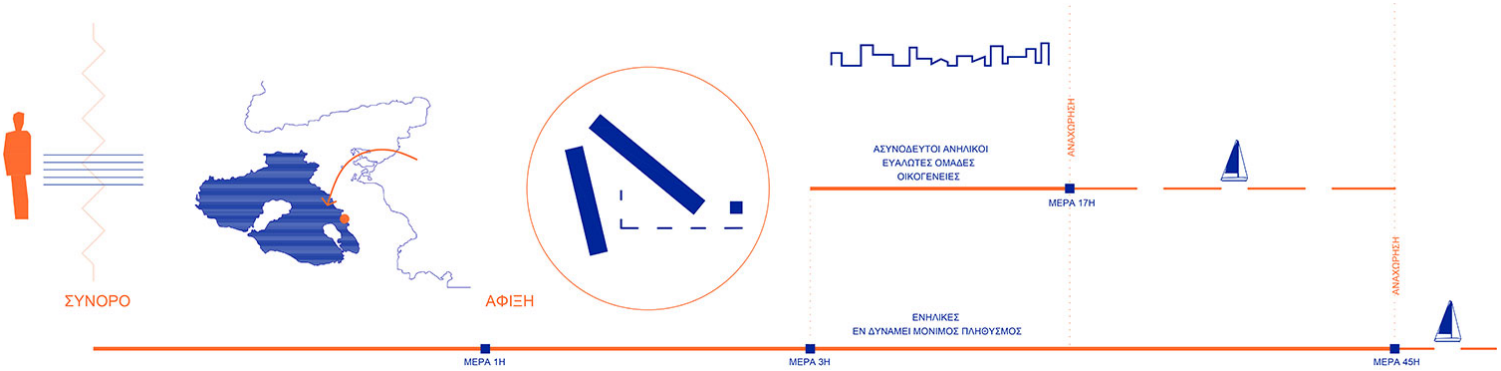
Δικτύωση προσφυγικών χώρων στην περιοχή μελέτης

“Ξένος”: επίκτητη ιδιότητα που προκύπτει συνειδητά ή μη, όταν ανάμεσα σε δύο πρόσωπα υπάρχει δυσκολία επικοινωνίας λόγω προσωπικής ή πολιτιστικής διαφοράς. Μέσα από την έρευνα γύρω από το προσφυγικό ζήτημα, η έννοια του προσώπου ήταν που αναδείχθηκε ως θεμελιώδης για την προσέγγισή μας. Ο όρος “πρόσωπο” αναφέρεται σε ενεργά σωματοποιημένα υποκείμενα, που μεταφέρονται από το εδώ στο εκεί με τον χρόνο διατηρώντας την αυτοβούληση τους, τις διαφορετικές ανάγκες και τις πολιτιστικές τους καταβολές. Σε αυτή τη βάση, προτείνουμε μια εναλλακτική λύση για την αντιμετώπιση του προσφυγικού ζητήματος, μελετώντας το παράδειγμα της Λέσβου και επαναπροσδιορίζοντας τελικά τη διαδικασία της άφιξης.

Η μελέτη πεδίου υπέδειξε τη χρονική απροσδιοριστία και τις κάκιστες συνθήκες διαβίωσης στους καταυλισμούς, ως τα πλέον σοβαρά προβλήματα τη στιγμή της μελέτης. Αυτά θεωρούνται και οι βασικοί παράγοντες που οδηγούν σε αίσθημα ανεστιότητας και απώλειας της αυτοδιάθεσης, καθώς μια εξωτερική πηγή ελέγχου καθορίζει τη ζωή των ανθρώπων. Η πρότασή μας αποτελείται από δύο στάδια: μια δομή υποδοχής και βραχείας παραμονής και ένα δίκτυο φιλοξενίας στην πόλη την Μυτιλήνης, μέχρι την ολοκλήρωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών. Η δομή υποδοχής σχεδιάζεται με στόχο τη σύντομη στέγαση ενός δυναμικού πληθυσμού, που αγγίζει τους 250 ανθρώπους κάθε 3 ημέρες. Έπειτα, ο προσφυγικός πληθυσμός φιλοξενείται σε ένα δίκτυο χώρων φιλοξενίας που έρχεται να συμπληρώσει το υπάρχον. Η φιλοξενία αυτή διαρκεί για 3 έως 6 εβδομάδες, αντίστοιχα με τον χρόνο που απαιτείται για την ολοκλήρωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και ανάλογα με τον βαθμό ευαλωτότητας.

Για τη λειτουργία ενός τέτοιου πλάνου υπάρχει μια σειρά από παραμέτρους που πρέπει να ληφθούν υπόψη. Όσον αφορά το κτήριο, ένα ήσυχο περιβάλλον θεωρήθηκε απαραίτητο. Η δικτύωση τόσο με άλλες προσφυγικές ή κοινωνικές δομές όσο και με την πόλη ήταν εξίσου σημαντική. Παρόλα αυτά, η τοποθεσία θα έπρεπε να είναι συμβατή με τις περιμετρικές χρήσεις γης αλλά και τους εμπλεκόμενους στον χώρο, αφού πρόκειται για μια δομή με ισχυρό κοινωνικό και πολιτικό αποτύπωμα. Επομένως, επιλέγεται μια μη αποκρυσταλλωμένη περιοχή στα όρια της πόλης. Το ίδιο το κτήριο θα έπρεπε να είναι απόλυτα λειτουργικό και να προσφέρει της καλύτερες δυνατές συνθήκες υγιεινής. Τέλος, ένας υπαίθριος ανοιχτός κοινός χώρος που θα προσφέρει αφορμές για διάδραση και θα ενισχύει τις σχέσεις συμβίωσης, ήταν μια πρωταρχική σύλληψη. Συγκροτείται εν τέλει μια ευρύτερη δομή η οποία προσφέρει χώρους ύπνου, μπάνιου, εστίασης, διημέρευσης, περίθαλψης, έναν ειδικό χώρο διημέρευσης γυναικών καθώς και ένα αυτόνομο κτήριο φιλοξενίας ασυνόδευτων ανήλικων παιδιών και εφήβων.

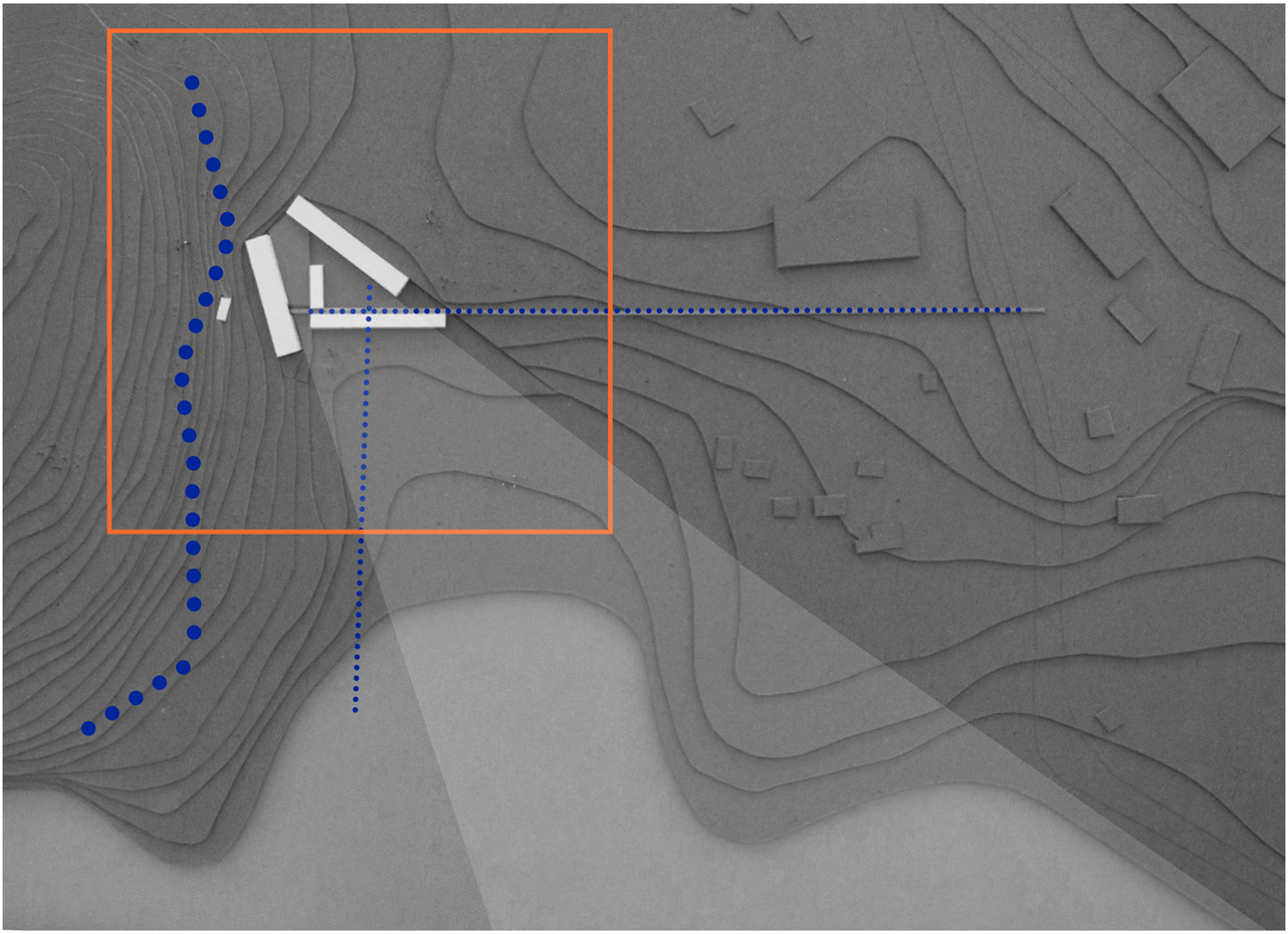
Όσον αφορά το δίκτυο μέσα στην πόλη, η προτεινόμενη λύση καταργεί σταδιακά τους καταυλισμούς απαλλάσσοντας τους πρόσφυγες από την τραυματική αυτή εμπειρία, ενώ ενσωματώνοντάς τους στην καθημερινότητα της πόλης προσφέρει άμεσα μια κανονικότητα, που σε επόμενο στάδιο -όταν θα έχουν φτάσει στον τελικό προορισμό τους-, βελτιώνει τα ενδεχόμενα ομαλότερης ένταξης. Η στέγη προβλέπεται να στεγαστεί σε επισκευασμένα κενά κελύφη που εντοπίζονται στην πόλη της Μυτιλήνης και μετατρέπονται ανάλογα με τις απαιτήσεις, με τη χρηματοδότηση που προσφέρεται για τη δημιουργία/επέκταση και συντήρηση των καταυλισμών. Το δίκτυο δημιουργείται με προσοχή προκειμένου να ενταχθεί με τον βέλτιστο τρόπο στη ζωή της πόλης. Για να ενισχυθούν οι δυνατότητες για διάδραση, τοποθετούνται σε στρατηγικά σημεία χώροι με χρήσεις που απευθύνονται εξίσου στον προσφυγικό και τον γηγενή πληθυσμό, προκειμένου να δημιουργηθούν ευκαιρίες για συνάντηση και συναναστροφή στα πλαίσια μια κοινής καθημερινότητας.

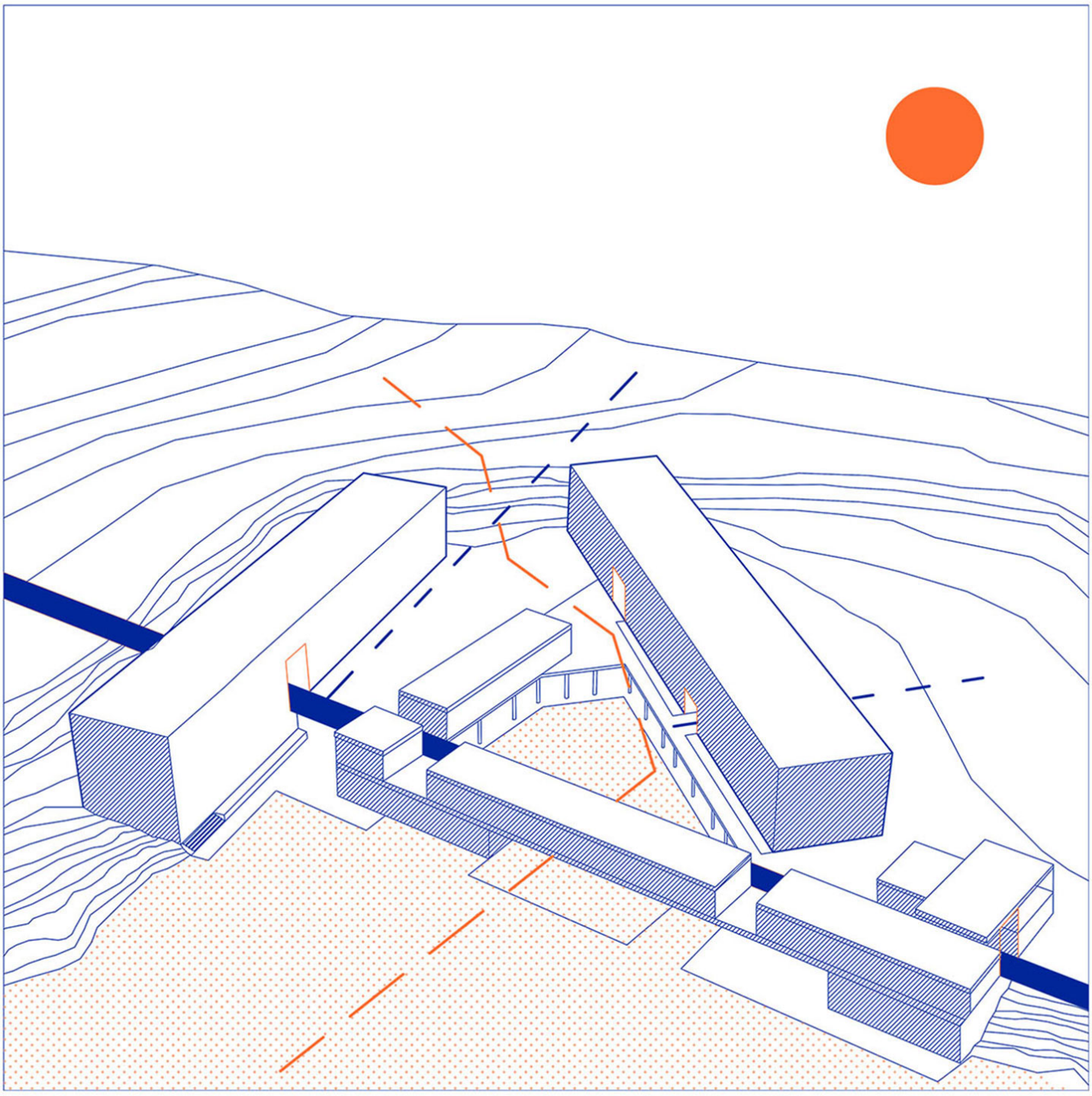
Διάγραμμα σεναρίου επέμβασης

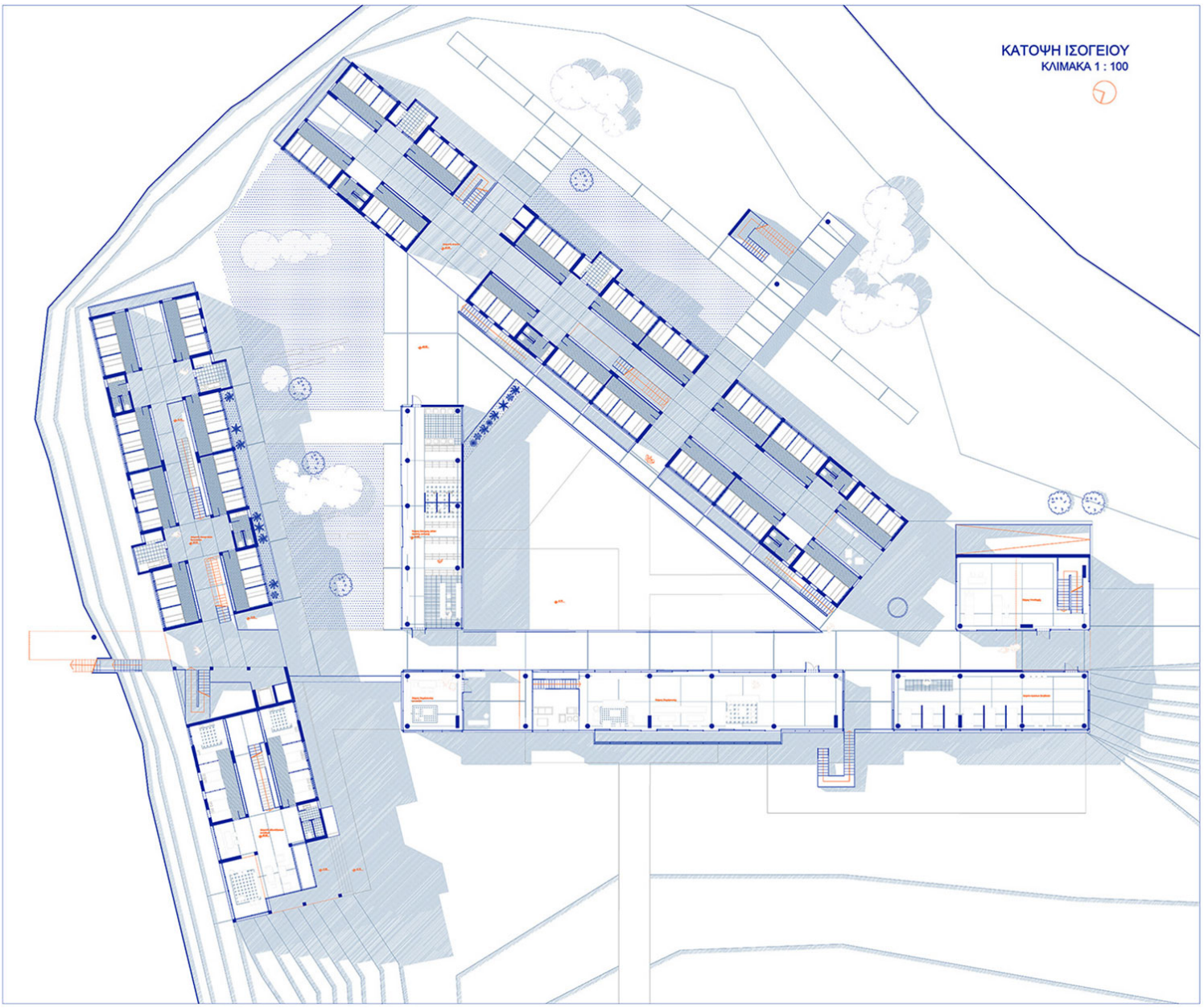
Περιοχή μελέτης και σημείο επέμβασης

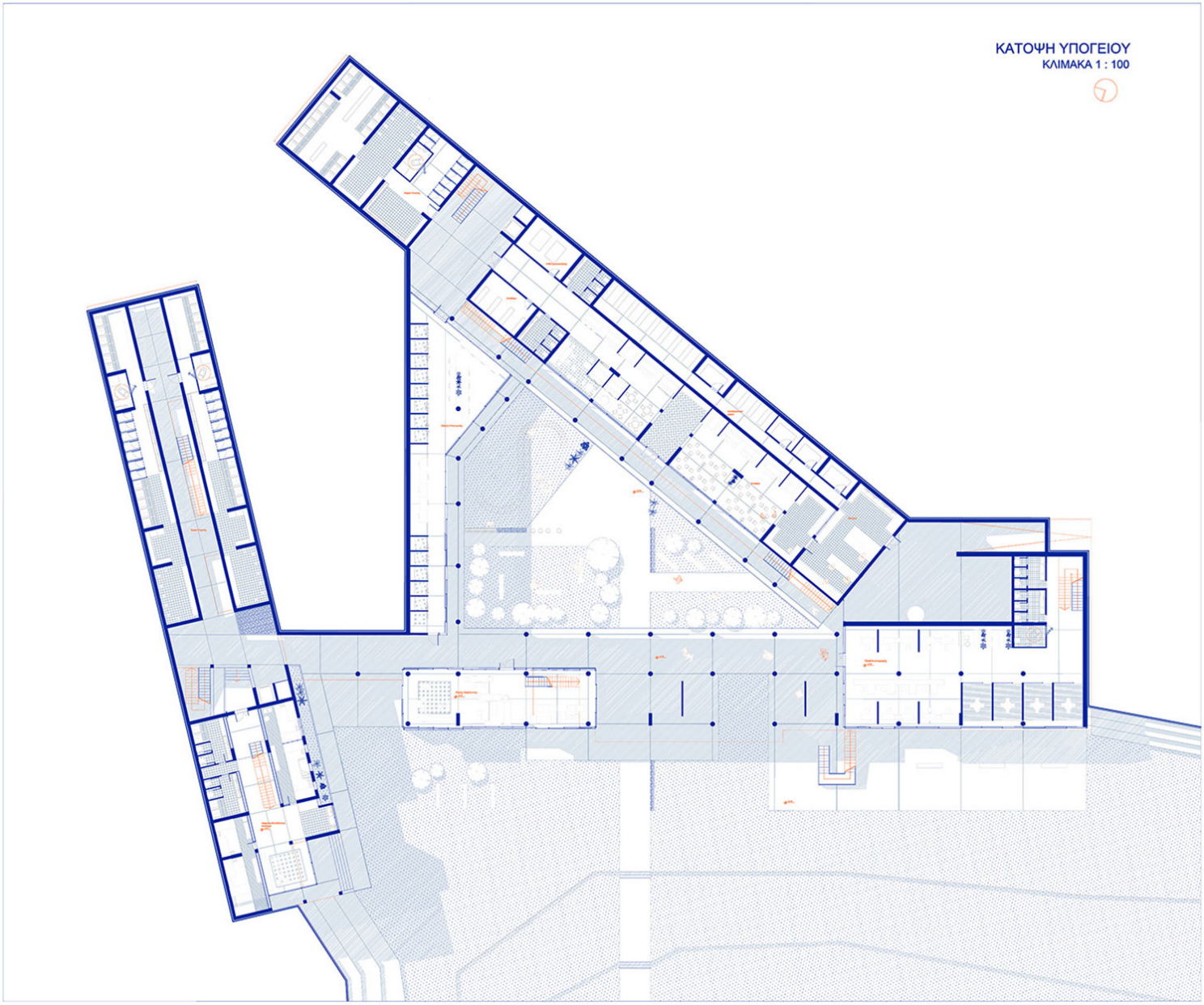
Διαγραμματική μακέτα κλίμακας 1:1000

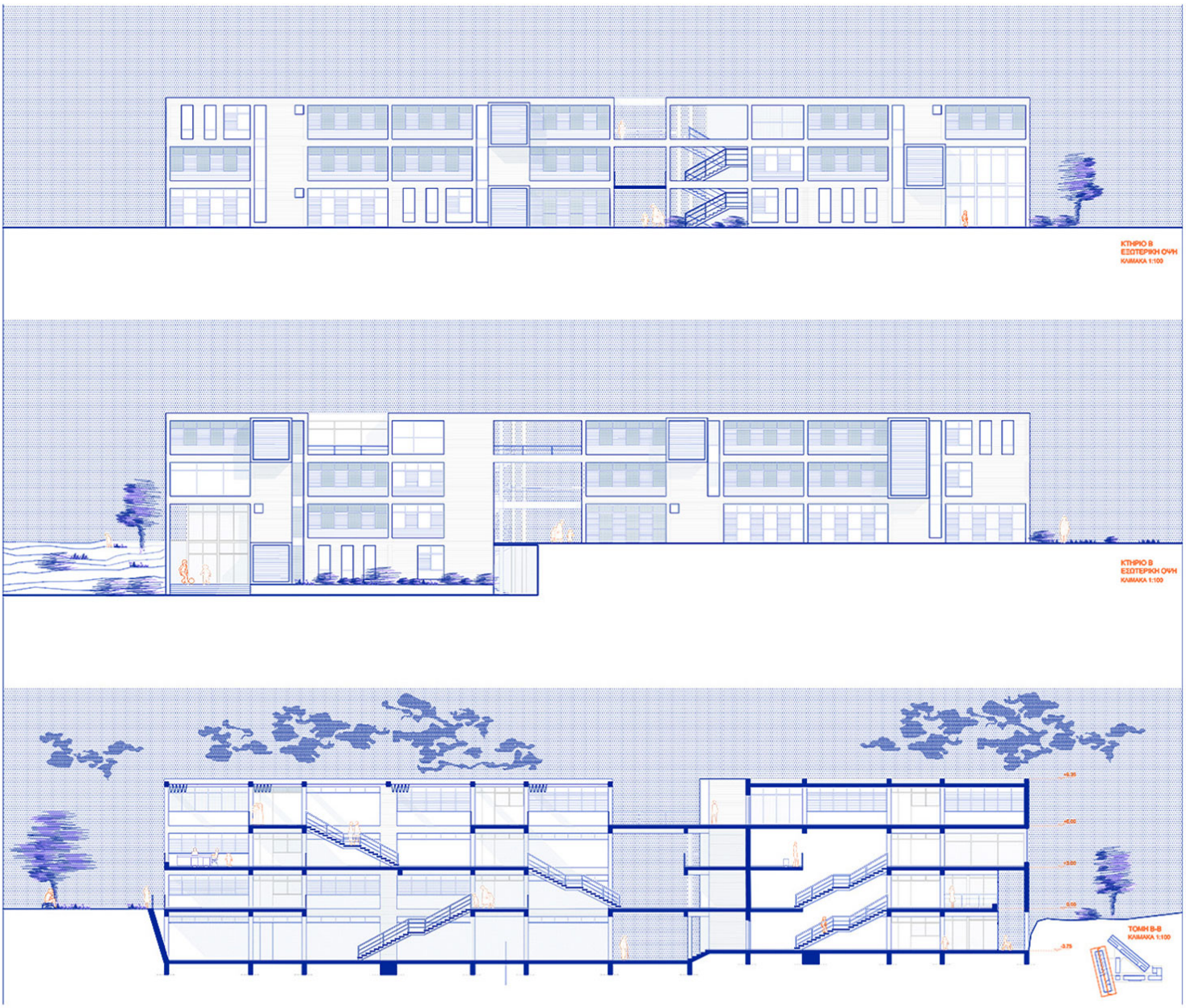
Προοπτικό διάγραμμα βασικών συνθετικών ιδεών

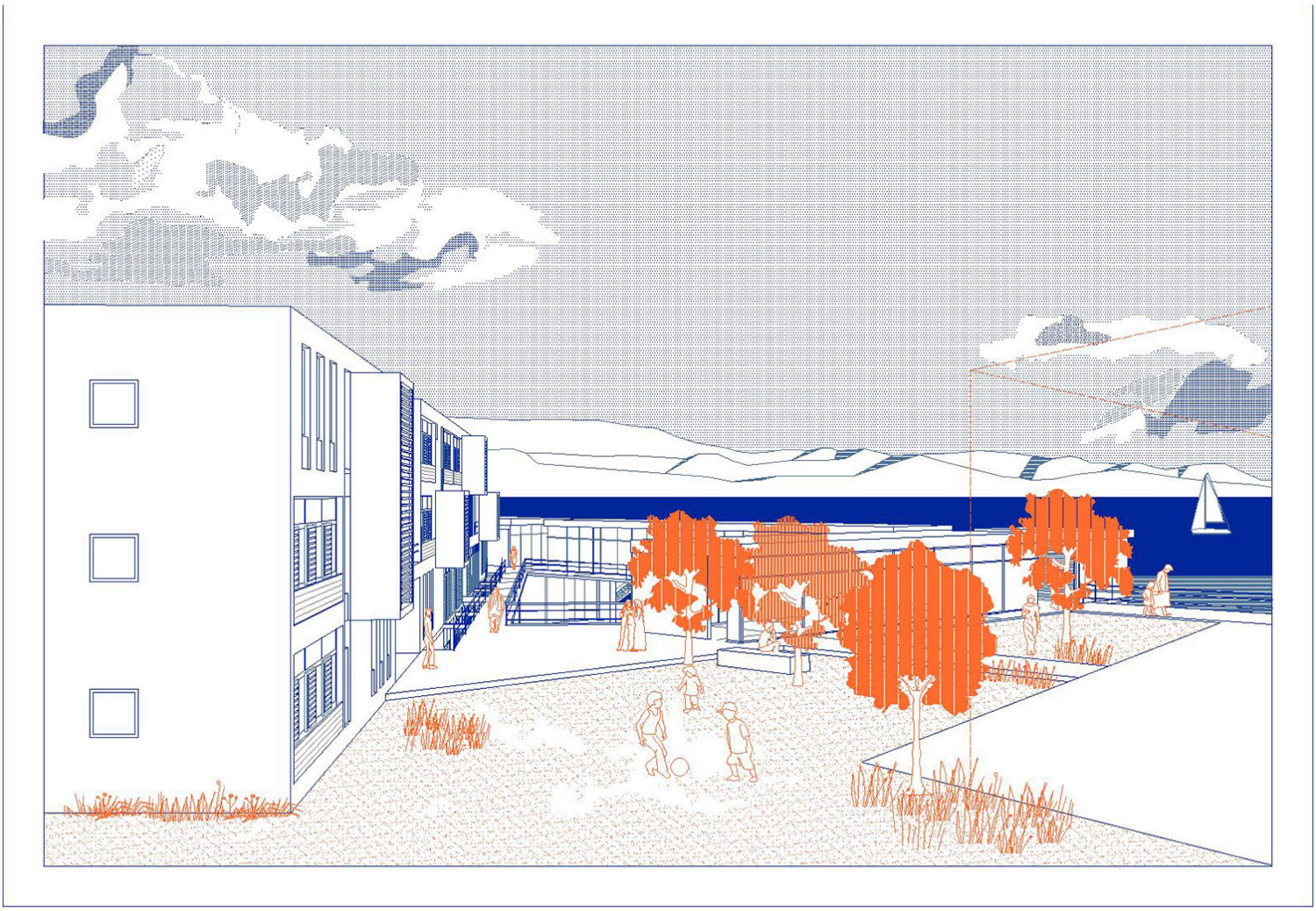
Κάτοψη ισογείου, κλίμακα 1:100

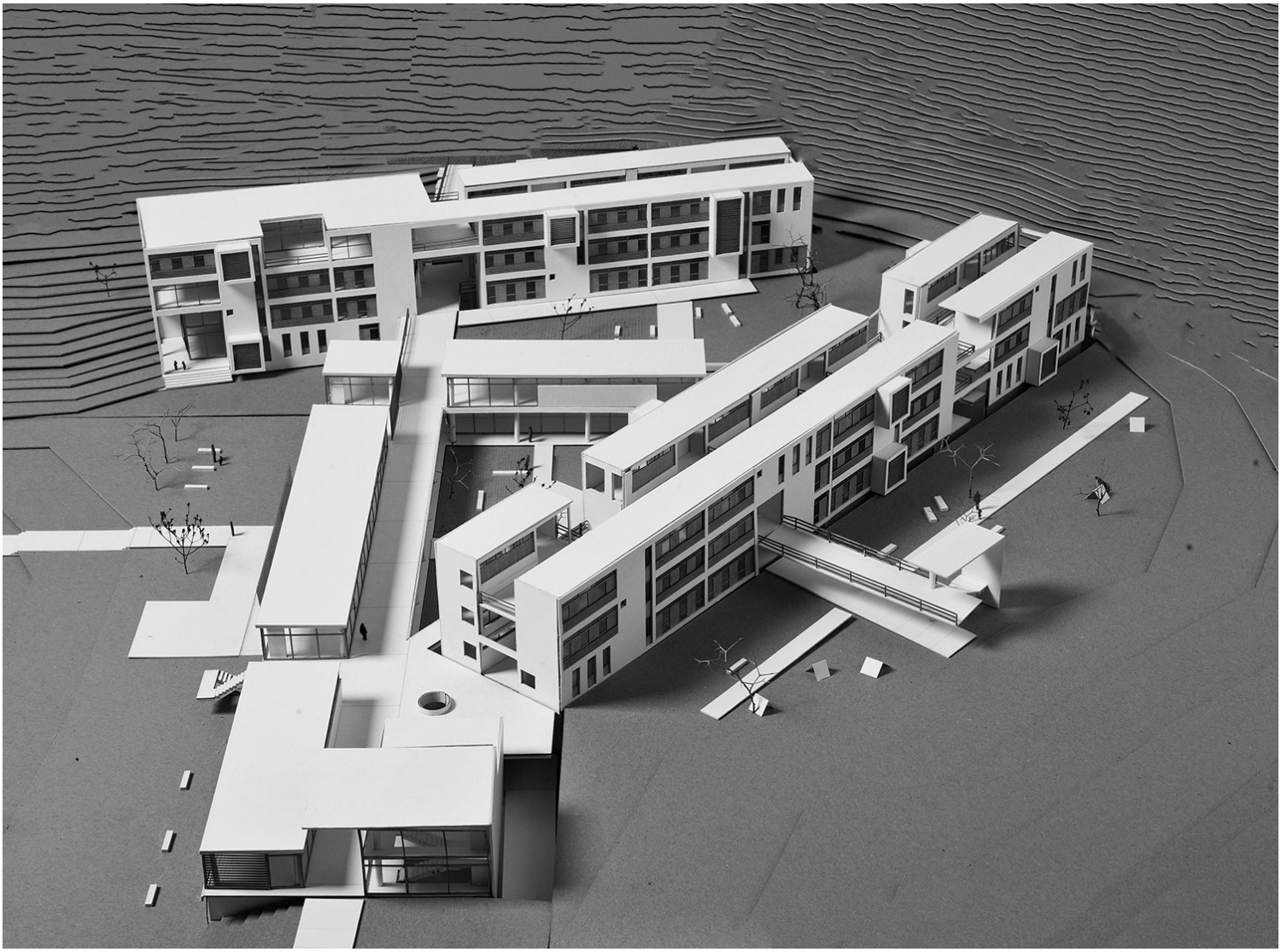
Κάτοψη υπογείου, κλίμακα 1:100

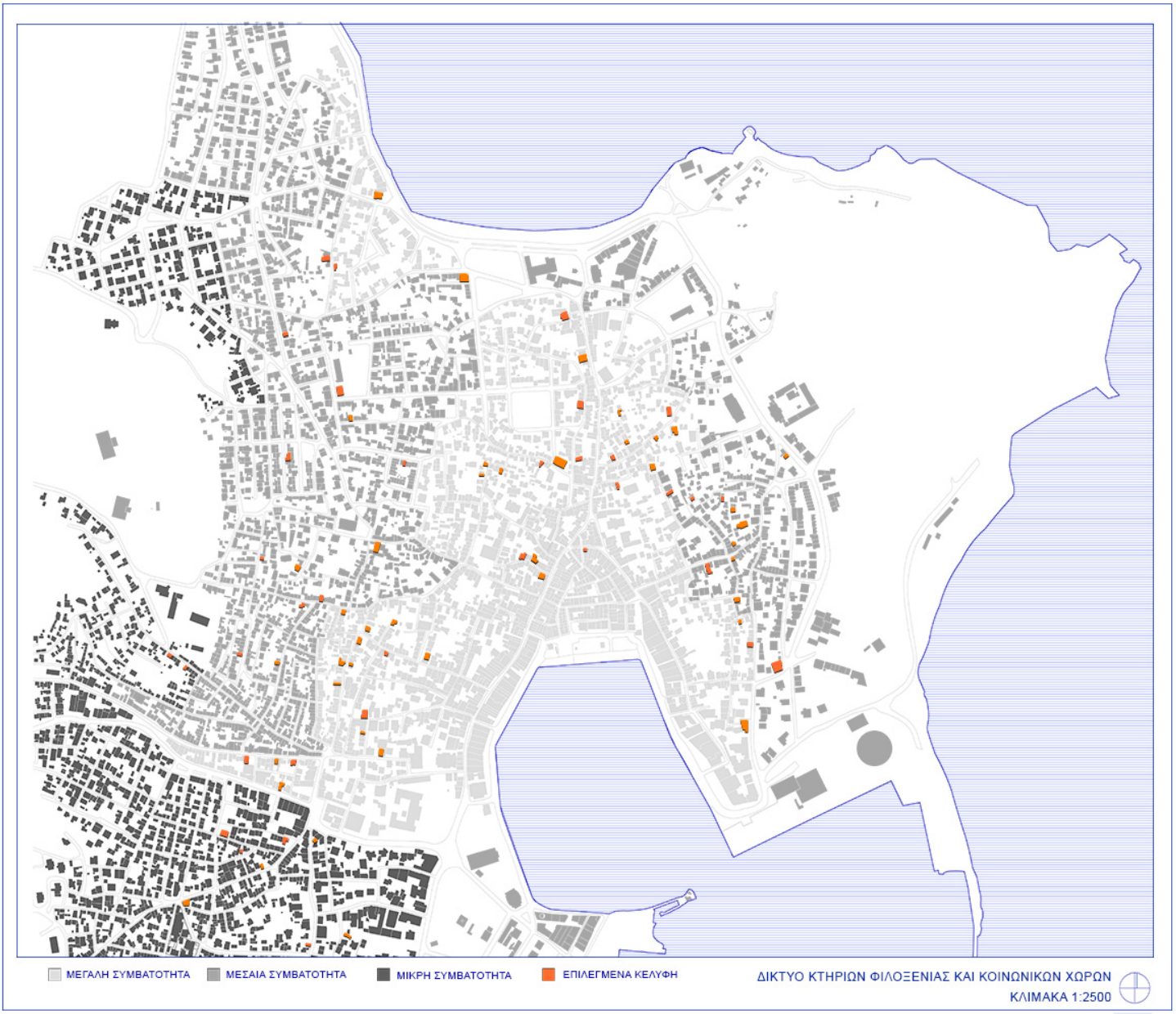
Διαμήκεις απόψεις όψεων και τομής, κλίμακα 1:100

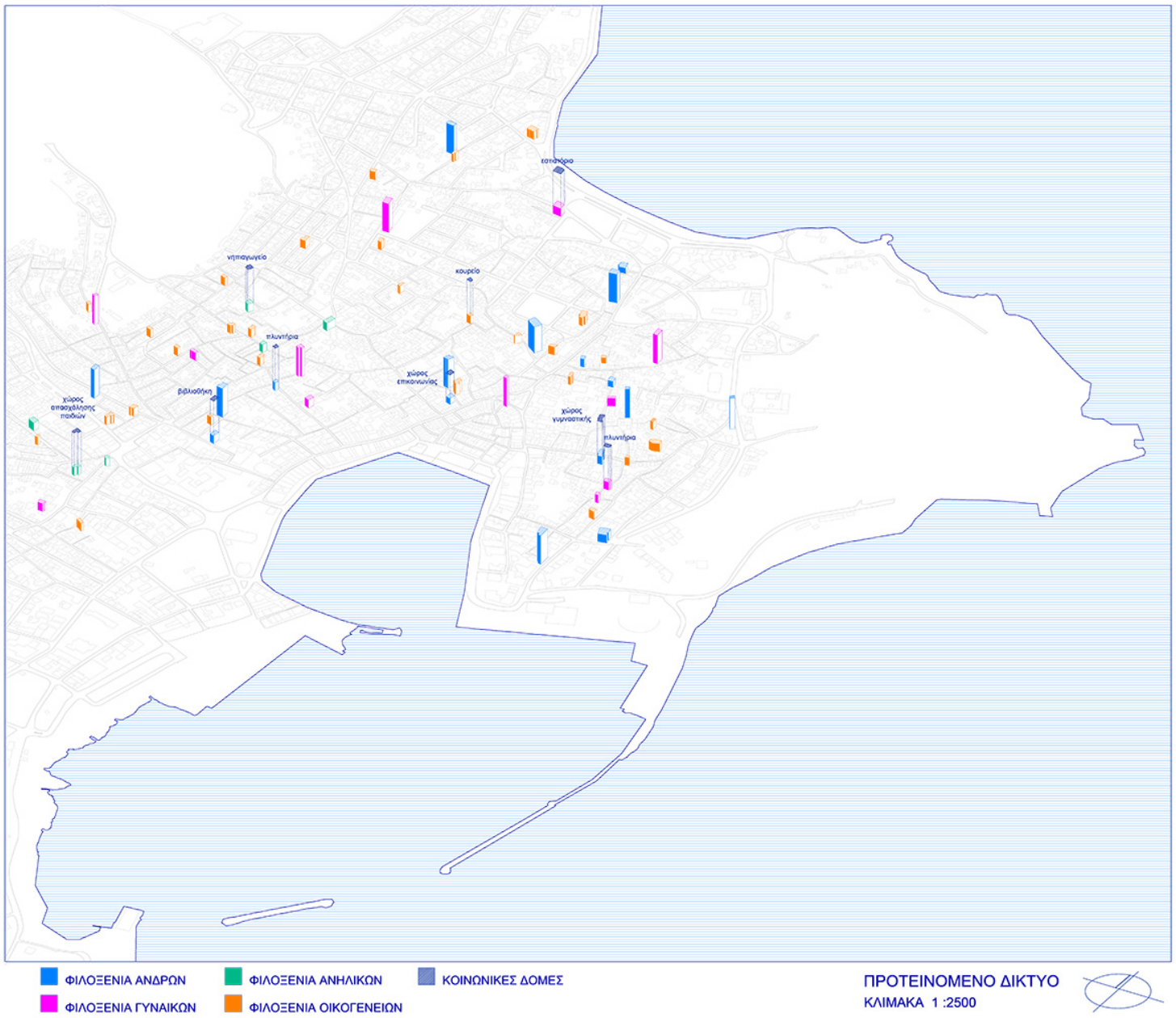
Προοπτική άποψη αυλής ισογείου

Μακέτα 1:100, νοτιοδυτική άποψη

Καταγραφή κενών κελυφών και ερμηνεία συμβατότητας γειτονιών

Προτεινόμενο δίκτυο δομών